

nævne hans Navn, fordi han i mange andre Forhold, har jeg hørt, er omtalt som en meget dygtig Mand, det kan ogsaa meget godt være, at han var det; men disse bestemte Akter har jeg gennemlæst fra A til Ø; jeg ved, hvad jeg taler om —, i et bestemt Tilfælde bære sig saa forbavsende kluntet ad, at jeg tror, at en hvilken som helst anden med sund Menneskeforstand, og uden hvad man kalder diplomatisk Skoling, vilde have kunnet gøre det en hel Del bedre. Saadan kunde man tælle Eksempler op i Mængde, som viser, at den saakaldte diplomatiske Skoling kan ikke erstatte noget rent menneskeligt og en Udvikling i det borgerlige økonomiske Liv, som for Øjeblikket er nødvendig for Diplomater lige saa vel som for Konsuler og for udenrigsministerielle Embedsmænd i det hele.

Derfor og navnlig under Hensyn til, at de bedste Kilder, man med Hensyn til Bedømmelsen af udenrigsministeriel Virksomhed kan ty til, selve Diplomaternes Erindringer, stadig udtaler sig paa den mest nedsættende Maade om Diplomaters og udenrigsministeriel Virksomhed, under Hensyn dertil mener jeg, at jeg har Ret til at sige, at Udenrigsministerierne er et Levn fra en svunden Tid. Den diplomatiske Gerning kræver i Øjeblikket en anden Art af Forstaaelse, en anden Art af Indsigt end den, som de gamle Diplomater havde. Det er der ogsaa taget fuldt Hensyn til i den Reform, som er blevet udarbejdet herfra, og over hvilken Udenrigsministeriet er dannet; men den bedste Reform kan selvfølgelig ikke skabe Menneskene om, der maa ventes, der maa gaa en Tid, indtil den nye Aand har arbejdet sig ind i Ministeriet. I Betragtning af disse Forhold mener jeg, det er ganske nødvendigt, der mellem Udenrigsministeriet og Rigsdagen etableres et eller andet Mellemed, som paa en mere intim Maade kan behandle de Spørgsmaal, der ligger for. Lad os tage noget ganske aktuelt, som for Eksempel de czekoslovakiske Forhold, der i den senere Tid har voldt os Vanskeligheder; dem vilde man meget let være kommet ud over, naar man i et saadant Udvalg havde kunnet forhandle dem med Ministeren og kunde faa lagt paa Bordet, hvad der virkelig var af Noter og Indberetninger, man kunde holde sig til.

Det kan ikke nytte at sige, at Lovforslaget er blevet modtaget med Begejstring her i Tinget. Jeg forstaaer det egentlig ikke, for det forekommer mig at være et afgjort demokratisk Forslag, her kom-

mer frem. Jeg gennemlæste i Gaar Aftes Referatet af Førstebehandlingen her i Tinget i Fjor for at se, hvordan Sagerne laa den Gang, og jeg blev forbavset over, hvordan Tiderne skifter. Naar jeg for Eksempel tænker tilbage paa den Estrupske Periode og tænker mig et Forslag af den Natur forelagt den Gang, saa vilde man simpelt hen have troet, at Revolutionens Hydra var paa Trapperne og havde Hovedet ind ad Døren; jeg ved ikke, hvad der vilde være sket; et Forslag som dette vilde have bragt almindelig Forfærdelse. Nu er det os, de Konservative, som er særlig varme for Forslaget, de radikale Partier synes slet ikke at kunne forstaa, at her er et demokratisk Værktøj, som forlanges brugt af Rigsdagen, og Venstre staar overfor Forslaget med en vis Lunkenhed. Hvorfor det kommer til at ligge saadan, er jeg ikke i Stand til at afgøre; om det er rent specielle Forhold, der virker ind lige i Øjeblikket, kan jeg ikke sige.

Naar man ser paa Sagen principielt, ser jeg ikke rettere, end at Forslaget er et virkelig demokratisk Forslag og ikke ret kan undværes i en parlamentarisk Forfatning. Man har sagt, der er andre Veje at gaa, man har peget paa de lukkede Rigsdagsmøder. Jeg vil helst tale saa lidt om de lukkede Rigsdagsmøder som muligt; mig forekommer det, at Sporene der skræmmer. Men skal vi have lukkede Rigsdagsmøder om disse Sager, maa jeg give det ærede Medlem Hr. Moltesen Ret i, at saa er det en fortræffelig Forberedelse for dem at have Sagerne diskuteret først i et saadant Udvalg. Ligesaa er der jo Forespørgsler o. s. v.; der er intet Instrument, som ved dette Lovforslag tages ud af Rigsdagens Haand, alting er til Brug for Rigsdagen, saaledes som det var før, der kommer blot et Instrument til, som dog letter os Forhandlingerne om udenrigske Sager noget, idet vi dog herinde plejer at tage det Hensyn, at vi om udenrigske Forhold udtaler os med en vis Forsigtighed.

Jeg er meget nøjsom med Hensyn til dette Forslag, fordi jeg anser det for en Begyndelse. Hvordan mit Parti vil stille sig overfor Enkeltheder, kan jeg ikke sige i dette Øjeblik; men hvad mig personlig angaar, vil det, uagtet jeg helst vil have et saa lille Udvalg som muligt, ikke komme an paa, om andre Partier maaske vil have et noget større Udvalg. Med Hensyn til Enkeltheder, vil jeg overhovedet ikke gøre nogen stærk Modstand, for mig